C/2026/901

11.2.2026

OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenia Komisie k zavedeniu funkcie vyhlásenia pre poskytovateľov mediálnych služieb podľa článku 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1083 (Európsky akt o slobode médií)

(C/2026/901)

1. ÚVOD

1. V článku 18 európskeho aktu o slobode médií [nariadenie (EÚ) 2024/1083 ([1])] sa stanovuje súbor záruk pre poskytovateľov mediálnych služieb. Tieto záruky sa týkajú moderovania obsahu poskytovateľov mediálnych služieb poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem ([2]), ak sa takéto moderovanie zakladá na ich príslušných podmienkach. Aby mohli poskytovatelia mediálnych služieb využívať tieto záruky, musia vyhlásiť, že spĺňajú niekoľko prvkov uvedených v článku 18 ods. 1 prvom pododseku písm. a) až g) európskeho aktu o slobode médií. Na uľahčenie tohto procesu sa v článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií od poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem vyžaduje, aby vytvorili funkciu, ktorá poskytovateľom mediálnych služieb umožní predložiť toto vyhlásenie.

2. Podľa článku 18 ods. 9 európskeho aktu o slobode médií je Komisia poverená vydávať usmernenia na uľahčenie účinného vykonávania funkcií uvedených v článku 18 ods. 1. V odôvodnení 53 európskeho aktu o slobode médií sa ďalej uvádza, že usmernenia by mali prispieť k minimalizácii rizika potenciálneho zneužitia uvedenej funkcie, najmä zo strany poskytovateľov mediálnych služieb, ktorí sa systematicky dopúšťajú dezinformácií, manipulácie s informáciami a zasahovania, vrátane tých, ktorých kontrolujú určité tretie krajiny, pričom sa zohľadnia kritériá, ktoré vypracuje Európska rada pre mediálne služby v súvislosti s poskytovateľmi mediálnych služieb nepochádzajúcimi z Únie. Objasňuje sa v ňom, že usmernenia môžu zahŕňať dojednania týkajúce sa zapojenia uznaných organizácií občianskej spoločnosti vrátane organizácií na overovanie faktov do preskúmania vyhlásení alebo na konzultácie s národnými regulačnými orgánmi alebo subjektmi alebo s koregulačnými alebo so samoregulačnými subjektmi. Takéto zapojenie by mohlo napríklad znamenať, že tieto organizácie by mohli poskytovateľom veľmi veľkých online platforiem oznámiť akékoľvek potenciálne problémy týkajúce sa dodržiavania príslušných prvkov vyhlásenia zo strany poskytovateľov mediálnych služieb.

3. Cieľom týchto usmernení je uľahčiť uplatňovanie pravidiel stanovením základných prvkov z hľadiska návrhu a prevádzkových prvkov, ktoré by mala funkcia na predloženie vyhlásenia zahŕňať. Tieto prvky by mali prispievať k zabezpečeniu toho, aby bola funkcia na predloženie vyhlásenia pre poskytovateľov mediálnych služieb ľahko vyhľadateľná, jednoducho použiteľná a ľahko dostupná a aby zároveň poskytovala poskytovateľom veľmi veľkých online platforiem flexibilitu potrebnú na prispôsobenie prvkov špecifickým vlastnostiam svojich služieb a obchodných modelov.

4. Pri vypracovaní týchto usmernení Komisia uskutočnila cielené konzultácie so zapojením príslušných zainteresovaných strán vrátane zástupcov poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem, poskytovateľov mediálnych služieb, organizácií občianskej spoločnosti, organizácií na overovanie faktov a regulačných orgánov.

5. V týchto usmerneniach sa odráža to, ako Komisia chápe článok 18 európskeho aktu o slobode médií. Konečný a záväzný výklad práva EÚ môže poskytnúť len Súdny dvor Európskej únie.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1083 z 11. apríla 2024, ktorým sa stanovuje spoločný rámec pre mediálne služby na vnútornom trhu a mení smernica 2010/13/EÚ (Európsky akt o slobode médií) (Ú. v. EÚ L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

([2]) Online platformy s priemerným mesačným počtom najmenej 45 miliónov aktívnych používateľov v EÚ, ako ich určila Komisia v súlade s článkom 33 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1).

6. V oddiele 2 týchto usmernení sa uvádza ich rozsah pôsobnosti a účel. V oddiele 3 sa uvádzajú minimálne všeobecné prvky, ktoré by podľa názoru Komisie mala zahŕňať funkcia na predloženie vyhlásenia. V oddiele 4 sa uvádzajú usmernenia k prvkom, ktoré majú byť predmetom vyhlásenia podľa článku 18 ods. 1 prvého pododseku písm. a) až g) európskeho aktu o slobode médií, ktoré by mohli poskytovateľom mediálnych služieb aj poskytovateľom veľmi veľkých online platforiem pomôcť pri predložení vyhlásenia. V oddiele 5 Komisia podrobne opisuje ďalšie aspekty týkajúce sa spracúvania vyhlásení. V oddiele 6 sa stanovujú dojednania pre poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem týkajúce sa konzultovania s regulačnými orgánmi alebo subjektmi alebo s koregulačnými alebo so samoregulačnými mechanizmami, ak majú „odôvodnenú pochybnosť" o tom, či poskytovatelia mediálnych služieb dodržiavajú článok 18 ods. 1 prvý pododsek písm. d) európskeho aktu o slobode médií. V oddiele 7 sa uvádzajú usmernenia Komisie týkajúce sa všeobecných dojednaní týkajúcich sa zapojenia organizácií občianskej spoločnosti vrátane organizácií na overovanie faktov do preskúmania vyhlásení.

2. **ROZSAH PÔSOBNOSTI USMERNENÍ**

7. Podľa článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií sa od poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem vyžaduje, aby poskytovateľom mediálnych služieb, ktorí sú príjemcami ich služieb, sprístupnili funkciu na predloženie vyhlásenia. V odôvodnení 53 európskeho aktu o slobode médií sa ďalej objasňuje, že poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem, ktorí majú zaviesť funkciu na predloženie vyhlásenia, sú tí, ktorí poskytujú prístup k mediálnemu obsahu.

8. Komisia zastáva názor, že s cieľom objasniť adresátov a rozsah povinností v článku 18 ods. 1 by sa mali zohľadniť všetky prvky vymedzenia pojmu „mediálna služba" v európskom akte o slobode médií. Predovšetkým podľa článku 2 bodu 1 európskeho aktu o slobode médií mediálna služba je služba, pri ktorej základný účel služby alebo jej oddeliteľnej časti je poskytovanie programov alebo tlačových publikácií, za ktoré je redakčne zodpovedný poskytovateľ mediálnych služieb, širokej verejnosti ľubovoľnými prostriedkami s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať. Článok 2 bod 1 európskeho aktu o slobode médií by sa mal zároveň vykladať v spojení s vymedzením pojmu „poskytovateľ mediálnych služieb" v článku 2 bode 2, v ktorom sa uvádza, že takýto poskytovateľ by sa mal chápať ako „fyzická alebo právnická osoba, ktorej profesionálnou činnosťou je poskytovanie mediálnych služieb…". V odôvodnení 9 európskeho aktu o slobode médií sa ďalej zdôrazňuje, že rozhodujúcim faktorom, ktorý sa má zohľadniť pri určovaní právnických alebo fyzických osôb poskytujúcich mediálne služby, je profesionálny charakter ich činnosti. V odôvodnení 9 európskeho aktu o slobode médií sa takisto uznáva, že poskytovatelia mediálnych služieb môžu na vnútornom trhu pôsobiť v rôznych formách, a uvádza sa, že vymedzenie pojmu poskytovateľ mediálnych služieb by sa malo chápať tak, že zahŕňa široké spektrum profesionálnych mediálnych aktérov vrátane externých pracovníkov.

9. Ako sa vysvetľuje v odôvodnení 50 európskeho aktu o slobode médií, cieľom článku 18 európskeho aktu o slobode médií je podporovať slobodu a pluralitu médií v digitálnom prostredí minimalizovaním vplyvu rozhodnutí o moderovaní obsahu na redakčnú integritu poskytovateľov mediálnych služieb a na šírenie informácií, ktoré sú dôveryhodné a vytvorené v súlade s redakčnými a profesijnými štandardmi. Cieľom článku 18 európskeho aktu o slobode médií je chrániť profesionálnu novinársku činnosť poskytovateľov mediálnych služieb, ktorí uplatňujú redakčnú zodpovednosť za svoje programy alebo tlačové publikácie, pričom sa venujú najmä otázkam verejného záujmu, spoločenským otázkam alebo kultúrnym javom, ktoré v konečnom dôsledku prispievajú k verejnej diskusii a demokratickej diskusii ([3]).

10. Požiadavka na zavedenie funkcie podľa článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií by sa preto mala v súlade s odôvodnením 53 európskeho aktu o slobode médií vzťahovať na poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem poskytujúcich prístup k mediálnemu obsahu, konkrétne na tých, ktorí uchovávajú a šíria verejnosti informácie, ktoré zahŕňajú programy alebo tlačové publikácie vytvorené poskytovateľmi mediálnych služieb v súlade s redakčnými a profesijnými štandardmi, pokiaľ by bolo neprimerané alebo irelevantné z hľadiska cieľa uvedeného ustanovenia uplatňovať ju na iných poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem, napríklad na online trhoviská alebo platformy poskytujúce obsah pre dospelých.

([3]) Týmito usmerneniami nemajú byť dotknuté pravidlá uplatniteľné na obsah poskytovaný poskytovateľmi mediálnych služieb, ktorý môže predstavovať reklamu vrátane politickej reklamy alebo komerčnú komunikáciu, ako sa vymedzuje v iných legislatívnych aktoch EÚ, napríklad v akte o digitálnych službách, smernici Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) zmenenej smernicou (EÚ) 2018/1808 (Ú. v. EÚ L 095, 15.4.2010, s. 1) a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/900 z 13. marca 2024 o transparentnosti a cielení politickej reklamy (Ú. v. EÚ L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj).

3. **VŠEOBECNÉ PRVKY FUNKCIE NA PREDLOŽENIE VYHLÁSENIA**

11. Účelom tohto oddielu je stanoviť usmernenie k vykonávaniu funkcie na predloženie vyhlásenia. Cieľom je v čo najväčšej miere zabezpečiť, aby poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem vykonávali túto funkciu konzistentným a účinným spôsobom bez toho, aby boli dotknuté rozličné obchodné modely a špecifické charakteristiky jednotlivých poskytovateľov.

12. Funkcia, ktorú sú poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem povinní zaviesť podľa článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií, je kľúčovým predpokladom na to, aby poskytovatelia mediálnych služieb mohli využívať záruky chrániace pred neodôvodnenými rozhodnutiami o moderovaní v súvislosti s obsahom, ktorý sa považuje za nezlučiteľný s podmienkami veľmi veľkých online platforiem.

13. Táto funkcia by mala tvoriť neoddeliteľnú súčasť infraštruktúry poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem. Jej súčasťou by mal byť vyhradený prvok na jasne viditeľnom mieste na ich rozhraní, vďaka ktorému ju poskytovatelia mediálnych služieb môžu ľahko nájsť a mať k nej prístup, napr. prostredníctvom svojich účtov na platforme.

14. Funkcia by mala byť navrhnutá ako štandardizovaný dotazník, ktorý by mal byť k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch každého členského štátu, v ktorom poskytovatelia služieb veľmi veľkých online platforiem ponúkajú svoje služby. Dotazník by mal konkrétne pozostávať z vopred zostaveného zoznamu začiarkavacích políčok, ktorého vyplnením môžu poskytovatelia mediálnych služieb predložiť vyhlásenie, že spĺňajú osobitné prvky stanovené v článku 18 ods. 1 prvom pododseku písm. a) až e) európskeho aktu o slobode médií. Dotazník by mal poskytovateľom služieb umožniť poskytnúť informácie uvedené v článku 18 ods. 1 prvom pododseku písm. f) a g), napríklad prostredníctvom poľa na vpísanie textu alebo sekcie na nahratie prílohy.

15. Poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem by mali zabezpečiť, aby funkcia zahŕňala prvok umožňujúci poskytovateľom mediálnych služieb predložiť vyhlásenie k všetkým účtom, ktoré na danej platforme prevádzkujú, v rámci jedného podania. Znížilo by sa tak zaťaženie pre poskytovateľov mediálnych služieb, ktorí na danej platforme prevádzkujú viacero účtov, keďže by nemuseli predkladať samostatné a individuálne vyhlásenia ku každému východiskovému účtu, ktorý prevádzkujú.

16. Aby sa zabránilo automatizovanému predkladaniu vyhlásení vyplnených botmi alebo iným automatizovaným softvérom, poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem by mali zabezpečiť, aby funkcia zahŕňala prvok umožňujúci poskytovateľom mediálnych služieb označiť vyhlásenie dátumom a elektronicky ho podpísať, ako aj autentifikáciu a overenie prostredníctvom plne automatizovaného verejného Turingovho testu na rozoznávanie počítačov od ľudí (*Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart*, CAPTCHA) alebo podobných protokolov určených na odlíšenie ľudských používateľov od automatizovaného softvéru.

17. Funkcia by mala zahŕňať aj voliteľný prvok umožňujúci poskytovateľom mediálnych služieb nahrať akékoľvek informácie súvisiace s plnením položiek vyhlásenia podľa článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií, ktoré považujú za dôležité na podloženie svojich vyhlásení. V tejto súvislosti by poskytovatelia mediálnych služieb mali mať možnosť uviesť, či môžu byť tieto ďalšie podporné informácie zverejnené. Možnosť využiť tento voliteľný prvok na poskytnutie ďalších podporných informácií by sa mala v každom prípade ponechať výlučne na vlastnom uvážení poskytovateľov mediálnych služieb. Neposkytnutie doplňujúcich podporných dokumentov by preto nemalo viesť k tomu, že vyhlásenie sa považuje za neúplné, ani by nemalo byť dôvodom na jeho zamietnutie.

18. Funkcia prevádzkovaná poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem by mala umožňovať, aby sa príslušnému poskytovateľovi mediálnych služieb po predložení vyhlásenia odoslala automatická správa potvrdzujúca prijatie vyhlásenia. Táto správa by mala obsahovať aj kontaktné údaje poskytovateľa veľmi veľkej online platformy vrátane e-mailovej adresy, ktorú môže poskytovateľ mediálnych služieb použiť na priamu a rýchlu komunikáciu, ako sa vyžaduje v článku 18 ods. 3 európskeho aktu o slobode médií.

19. Poskytovatelia mediálnych služieb by mali mať možnosť monitorovať a spravovať stav svojich vyhlásení prostredníctvom svojich účtov na platforme a kedykoľvek svoje vyhlásenia aktualizovať, zmeniť alebo stiahnuť. S aktualizáciou alebo so zmenou už prijatého vyhlásenia by sa nemalo spájať väčšie zaťaženie než s predložením prvotného vyhlásenia a takisto by sa v takom prípade nemalo vyžadovať nové predloženie.

20. Poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem by mali prijaté vyhlásenia zverejniť v ľahko prístupnom a strojovo čitateľnom formáte. To isté by sa malo vzťahovať na všetky ďalšie podporné informácie uvedené v odseku 17 v súlade s požiadavkou podľa článku 18 ods. 2 európskeho aktu o slobode médií.

21. Komisia s cieľom zvýšiť informovanosť o funkcii na predloženie vyhlásenia a uľahčiť jej používanie vyzýva poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem, aby túto funkciu aktívne propagovali medzi príjemcami svojich služieb. Môžu to urobiť napríklad uvedením funkcie vo svojich zmluvných podmienkach, ako aj tak, že po zavedení funkcie poskytnú všeobecné vysvetlenie, ako predložiť vyhlásenie, alebo v tejto súvislosti zriadia vyhradené kontaktné miesto.

4. **JEDNOTLIVÉ PRVKY VYHLÁSENIA**

22. V nasledujúcich pododdieloch sa uvádzajú usmernenia k určitým aspektom týkajúcim sa jednotlivých prvkov, ktoré sú uvedené v článku 18 ods. 1 prvom pododseku písm. a) až g) a ktoré majú byť zahrnuté vo vyhlásení predloženom poskytovateľom mediálnych služieb.

4.1. **Prvky súvisiace s článkom 18 ods. 1 prvým pododsekom písm. a), b) a f)**

23. Podľa článku 18 ods. 1 prvého pododseku písm. a), b) a f) európskeho aktu o slobode médií má funkcia poskytovateľom mediálnych služieb umožňovať vyhlásiť, že sú poskytovateľmi mediálnych služieb a že spĺňajú požiadavky článku 6 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií, ako aj poskytnúť svoj obchodný názov a kontaktné údaje vrátane e-mailovej adresy, ktorá by mala byť podľa možnosti vyhradenou poštovou schránkou umožňujúcou stabilný komunikačný kanál, ktoré môže poskytovateľ veľmi veľkej online platformy použiť, aby s nimi mohol rýchlo a priamo komunikovať.

24. Na účely spracovania vyhlásení a uľahčenia identifikácie poskytovateľov mediálnych služieb môžu poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem nahliadať do verejne dostupných celoúnijných alebo národných databáz, v ktorých sú k dispozícii aktuálne a komplexné informácie o poskytovateľoch mediálnych služieb a ich vlastníkoch. Medzi takéto databázy patrí Euromedia Ownership Monitor (Monitor vlastníctva európskych médií) ([4]) alebo národné databázy vlastníctva médií zriadené podľa článku 6 ods. 2 európskeho aktu o slobode médií. Európska rada pre mediálne služby (ďalej len „rada“) by mohla uľahčovať kontakty medzi poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za národné databázy.

25. Poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem môžu takisto nahliadnuť do centralizovanej, voľne prístupnej databázy MAVISE ([5]), ktorú spravuje Európske audiovizuálne observatórium. Databáza MAVISE poskytuje informácie o krajine jurisdikcie poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb dostupných v Európskom hospodárskom priestore podľa smernice o audiovizuálnych mediálnych službách.

26. V tejto súvislosti by poskytovatelia mediálnych služieb mohli v rámci voliteľného prvku opísaného v odseku 17 uviesť priamy odkaz na databázy uvedené v odsekoch 24 a 25 a na webové sídlo obsahujúce informácie požadované podľa článku 6 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií.

4.2. **Prvky súvisiace s článkom 18 ods. 1 prvým pododsekom písm. c)**

27. V súlade s článkom 18 ods. 1 prvým pododsekom písm. c) európskeho aktu o slobode médií má funkcia poskytovateľom mediálnych služieb umožňovať vyhlásiť, že sú redakčne nezávislí od členských štátov, politických strán, tretích krajín a subjektov kontrolovaných alebo financovaných tretími krajinami.

([4]) EurOMo (Euromedia Ownership Monitor – Monitor vlastníctva európskych médií).
([5]) Databáza MAVISE.

28. V rámci voliteľného prvku opísaného v odseku 17 by poskytovatelia mediálnych služieb mohli nahrať relevantné informácie, napríklad interné opatrenia, politiky alebo postupy, ktoré zaviedli na podporu a udržiavanie svojej redakčnej nezávislosti. Na tento účel by sa poskytovatelia mediálnych služieb mohli inšpirovať odporúčaním Komisie o interných zárukách redakčnej nezávislosti a transparentnosti vlastníctva v mediálnom sektore, ktoré obsahuje nevyčerpávajúci a nekumulatívny katalóg dobrovoľných opatrení zameraných na ochranu nezávislosti a integrity redakčných rozhodnutí ([6]).

29. Nepovinný prvok opísaný v odseku 17 by poskytovateľom mediálnych služieb takisto mohol umožňovať uviesť, že nepodliehajú žiadnym reštriktívnym opatreniam uloženým v súčasnosti Európskou úniou okrem iného z dôvodu nedostatočnej redakčnej nezávislosti ([7]).

4.3. **Prvky súvisiace s článkom 18 ods. 1 prvým pododsekom písm. d) a g)**

30. V súlade s článkom 18 ods. 1 prvým pododsekom písm. d) európskeho aktu o slobode médií má táto funkcia poskytovateľom mediálnych služieb umožňovať vyhlásiť, i) že podliehajú regulačným požiadavkám na vykonávanie redakčnej zodpovednosti v jednom alebo vo viacerých členských štátoch a dohľadu príslušného národného regulačného orgánu alebo subjektu alebo ii) že dodržiavajú koregulačný alebo samoregulačný mechanizmus, ktorým sa upravujú redakčné štandardy, ktorý je všeobecne uznávaný a akceptovaný v príslušnom mediálnom sektore v jednom alebo vo viacerých členských štátoch.

31. Tieto prvky sú alternatívne a nie sú kumulatívne. Preto by poskytovateľ mediálnych služieb, ktorý vyhlási, že podlieha regulačným požiadavkám na vykonávanie redakčnej zodpovednosti a dohľadu príslušného národného regulačného orgánu alebo subjektu, nemusel zároveň vyhlásiť, že dodržiava koregulačný alebo samoregulačný mechanizmus, ktorým sa upravujú redakčné štandardy, ktorý je všeobecne uznávaný a akceptovaný v príslušnom mediálnom sektore v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, a naopak.

32. V rámci voliteľného prvku opísaného v odseku 17 by poskytovatelia mediálnych služieb mohli poskytnúť dôkaz na podloženie svojho vyhlásenia podľa článku 18 ods. 1 prvého pododseku písm. d) ([8]). Poskytovatelia mediálnych služieb sa takisto vyzývajú, aby nahrali podporné informácie o koregulačnom alebo samoregulačnom mechanizme upravujúcom redakčné štandardy, ktoré dodržiavajú ([9]).

33. Komisia uznáva, že úroveň rozvoja koregulačných alebo samoregulačných mechanizmov sa môže v jednotlivých členských štátoch líšiť. V tejto súvislosti sa Komisia domnieva, že rada by v rámci svojej všeobecnej úlohy podporovať dôsledné a účinné uplatňovanie európskeho aktu o slobode médií mohla podporovať a uľahčovať rozvoj účinných, súdržných a koordinovaných vnútroštátnych koregulačných alebo samoregulačných iniciatív, a to aj v kontexte štruktúrovaného dialógu podľa článku 19 európskeho aktu o slobode médií.

34. Na účely článku 18 európskeho aktu o slobode médií majú koregulačné alebo samoregulačné mechanizmy zaručiť účinné riadenie redakčných štandardov v úplnej nezávislosti od štátnych, politických a komerčných záujmov, vykonávať svoju činnosť transparentne a často sú poverené dohľadom nad dodržiavaním súladu podľa príslušných etických a profesijných štandardov.

35. Príkladom takýchto koregulačných alebo samoregulačných mechanizmov sú národné mediálne a tlačové rady, ako aj profesijné poriadky alebo združenia, ktoré dohliadajú na novinársku profesiu a ktorými sa upravujú redakčné štandardy.

([6]) Odporúčanie Komisie (EÚ) 2022/1634 zo 16. septembra 2022 o interných zárukách redakčnej nezávislosti a transparentnosti vlastníctva v mediálnom sektore (Ú. v. EÚ L 245, 22.9.2022, s. 56).

([7]) Aktuálny zoznam reštriktívnych opatrení uložených v súčasnosti Európskou úniou možno nájsť na tomto webovom sídle: https://data.europa.eu/apps/eusanctionstracker/.

([8]) Príkladom môžu byť certifikáty alebo príslušná dokumentácia od tlačovej, mediálnej alebo etickej rady zriadenej v jednom z členských štátov alebo poskytnutie odkazu na webové sídlo predmetnej rady.

([9]) Príkladom sú opatrenia prijaté predmetným mechanizmom na zabezpečenie dodržiavania jeho štandardov alebo postupy riešenia a následných opatrení v prípade sťažností týkajúcich sa nedodržiavania štandardov.

36. V súlade s článkom 18 ods. 1 prvým pododsekom písm. g) európskeho aktu o slobode médií má funkcia poskytovateľom mediálnych služieb umožňovať poskytnúť kontaktné údaje vrátane mien, e-mailových adries alebo telefónnych čísel príslušných kontaktných miest príslušných národných regulačných orgánov alebo subjektov alebo zástupcov koregulačných alebo samoregulačných mechanizmov uvedených v článku 18 ods. 1 prvom pododseku písm. d) európskeho aktu o slobode médií. V tejto súvislosti sa rada vyzýva, aby poskytovateľom mediálnych služieb a poskytovateľom veľmi veľkých online platforiem pomáhala poskytovaním aktuálneho zoznamu príslušných národných regulačných orgánov alebo subjektov a zhromažďovaním informácií o príslušných koregulačných a samoregulačných mechanizmoch pôsobiacich v členských štátoch.

4.4. **Prvky súvisiace s podmienkou podľa článku 18 ods. 1 prvého pododseku písm. e)**

37. Usmernením k uplatňovaniu článku 18 ods. 1 prvého pododseku písm. e) európskeho aktu o slobode médií, ktoré sa uvádza ďalej, nie je dotknutý článok 50 aktu o umelej inteligencii [nariadenie (EÚ) 2024/1689] ani žiadne usmernenia alebo kódexy postupov vydané podľa článku 50 ods. 7 a článku 96 ods. 1 prvého pododseku písm. d) uvedeného nariadenia ([10]).

38. V súlade s článkom 18 ods. 1 prvým pododsekom písm. e) európskeho aktu o slobode médií má funkcia poskytovateľom mediálnych služieb umožňovať vyhlásiť, že neposkytujú obsah vytvorený systémami umelej inteligencie bez toho, aby podliehal ľudskému preskúmaniu alebo redakčnej kontrole.

39. V rámci voliteľného prvku opísaného v odseku 17 by poskytovatelia mediálnych služieb mohli poskytovať informácie o svojich postupoch týkajúcich sa ľudského preskúmania alebo redakčnej kontroly obsahu vytvoreného systémami umelej inteligencie.

40. Uvedené informácie by sa mohli týkať napríklad konkrétnych funkcií alebo úloh v rámci organizácie poskytovateľa mediálnych služieb, ktoré sú poverené redakčným preskúmaním obsahu vytvoreného systémami umelej inteligencie alebo prevzatím redakčnej zodpovednosti za takýto obsah.

41. Komisia v každom prípade pripomína, že ochrana poskytovaná článkom 18 európskeho aktu o slobode médií v súvislosti s moderovaním obsahu poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem, ktoré má za následok pozastavenie poskytovania ich online sprostredkovateľských služieb v súvislosti s obsahom poskytovaným poskytovateľom mediálnych služieb, sa vzťahuje na všetok obsah poskytovaný poskytovateľmi mediálnych služieb vrátane obsahu vytvoreného alebo spracovaného systémami umelej inteligencie za predpokladu, že poskytovatelia mediálnych služieb takýto obsah podrobia ľudskému preskúmaniu alebo redakčnej kontrole, ako uviedli vo svojich vyhláseniach.

5. **INÉ ASPEKTY TÝKAJÚCE SA SPRACOVANIA VYHLÁSENÍ**

42. S cieľom zabezpečiť spracovanie predložených vyhlásení v primeranom časovom rámci a bez zbytočných oneskorení, ako sa vyžaduje v článku 18 ods. 3 poslednej vete európskeho aktu o slobode médií, by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem mali spracovávať vyhlásenia jednotlivo a priebežne po ich prijatí. Predovšetkým by nemali obmedzovať predkladanie a spracovanie vyhlásení na určité časové obdobia.

43. Rozhodnutie o prijatí, zamietnutí alebo zrušení platnosti vyhlásenia by sa malo zakladať výlučne na prvkoch vyhlásených podľa článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií. Rozhodnutie o prijatí, zamietnutí alebo zrušení platnosti vyhlásenia by sa nemalo zakladať na tom, či obsah poskytovateľa mediálnych služieb spĺňa alebo nespĺňa podmienky poskytovateľa veľmi veľkých online platforiem.

([10]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii) (Ú. v. EÚ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

44. Poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem môžu zrušiť platnosť vyhlásenia, ktoré bolo predtým prijaté, len ak dotknutý poskytovateľ mediálnych služieb už nespĺňa jeden alebo viacero z prvkov vyhlásených podľa článku 18 ods. 1 prvého pododseku písm. a) až e) európskeho aktu o slobode médií.

45. S cieľom uľahčiť identifikovanie potenciálnych problémov s dodržiavaním súladu v súvislosti s vyhláseniami môže o skutočnosti, že poskytovateľ mediálnych služieb nespĺňa jeden alebo viacero z prvkov vyhlásených podľa článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií, poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem informovať príslušný národný regulačný orgán alebo subjekt alebo koregulačný alebo samoregulačný mechanizmus. V súlade s odôvodnením 53 európskeho aktu o slobode médií môžu na takéto prípady upozorniť aj organizácie občianskej spoločnosti vrátane organizácií na overovanie faktov, ako sú organizácie uvedené v odseku 57.

46. Ak na nesplnenie jedného alebo viacerých z prvkov vyhlásených podľa článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií upozornia organizácie občianskej spoločnosti vrátane organizácií na overovanie faktov, ako sú organizácie uvedené v odseku 57, poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem by mali požiadať o potvrdenie v tejto veci príslušný národný regulačný orgán alebo subjekt alebo príslušný koregulačný alebo samoregulačný mechanizmus.

47. V tejto súvislosti by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem mali zabezpečiť, aby bolo na účely výmeny informácií s poskytovateľmi mediálnych služieb, príslušnými národnými regulačnými orgánmi alebo subjektmi alebo s príslušnými koregulačnými alebo so samoregulačnými mechanizmami a s organizáciami občianskej spoločnosti vrátane organizácií na overovanie faktov, ako sú organizácie uvedené v odseku 57, dostupné kontaktné miesto s ľudskou obsluhou.

48. V prípade zamietnutia alebo zrušenia platnosti vyhlásenia by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem mali bez zbytočného oneskorenia informovať o svojom rozhodnutí dotknutého poskytovateľa mediálnych služieb. Pri informovaní dotknutého poskytovateľa mediálnych služieb by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem mali uviesť dôvody zamietnutia alebo zrušenia platnosti vyhlásenia a mali by odkázať na opravné prostriedky, ktoré majú poskytovatelia mediálnych služieb k dispozícii podľa článku 18 ods. 7 európskeho aktu o slobode médií.

6. **KONZULTÁCIE S NÁRODNÝMI REGULAČNÝMI ORGÁNMI ALEBO SUBJEKTMI ALEBO S KOREGULAČNÝMI ALEBO SO SAMOREGULAČNÝMI MECHANIZMAMI V PRÍPADE ODÔVODNENEJ POCHYBNOSTI**

49. Podľa článku 18 ods. 1 posledného pododseku európskeho aktu o slobode médií, ak existuje odôvodnená pochybnosť o tom, či poskytovateľ mediálnych služieb dodržiava to, čo vyhlásil podľa článku 18 ods. 1 prvého pododseku písm. d) európskeho aktu o slobode médií, t. j. že podlieha regulačným požiadavkám na vykonávanie redakčnej zodpovednosti v jednom alebo vo viacerých členských štátoch a dohľadu príslušného národného regulačného orgánu alebo subjektu, alebo o tom, či dodržiava koregulačný alebo samoregulačný mechanizmus, ktorým sa upravujú redakčné štandardy, ktorý je všeobecne uznávaný a akceptovaný v príslušnom mediálnom sektore v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, by mali poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem v tejto veci požiadať o potvrdenie príslušný národný regulačný orgán alebo subjekt alebo príslušný koregulačný alebo samoregulačný mechanizmus.

50. V odôvodnení 53 európskeho aktu o slobode médií sa vysvetľuje, že poskytovateľ veľmi veľkej online platformy by mal prostredníctvom kontaktovania národného regulačného orgánu alebo subjektu alebo koregulačného alebo samoregulačného mechanizmu možnosť overiť si, či poskytovateľ mediálnych služieb podlieha regulačným požiadavkám, resp. dodržiava koregulačné alebo samoregulačné mechanizmy. V uvedenom odôvodnení sa uvádza, že v relevantných prípadoch by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem mohli použiť dostupné informácie týkajúce sa dodržiavania príslušných požiadaviek a mechanizmov, ako sú štandardy vypracované v danom odvetví alebo iné relevantné kódexy správania.

51. V tejto súvislosti by „odôvodnená pochybnosť“ vznikla, ak by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem z informácií, ktoré predložil poskytovateľ mediálnych služieb vo svojom vyhlásení, nedokázali zistiť, či daný poskytovateľ mediálnych služieb podlieha regulačným požiadavkám alebo dodržiava koregulačné alebo samoregulačné požiadavky. Išlo by napríklad o prípady, keď nie sú verejne dostupné informácie o členstve v tlačových radách alebo keď poskytovateľ mediálnych služieb nefiguruje vo verejne dostupných registroch príslušného národného regulačného orgánu alebo subjektu uvedeného vo vyhlásení.

52. V prípade konzultovania s príslušným národným regulačným orgánom alebo subjektom podľa článku 18 ods. 1 posledného pododseku európskeho aktu o slobode médií by mal tento orgán alebo subjekt potvrdiť, či dotknutý poskytovateľ mediálnych služieb podlieha regulačným požiadavkám na vykonávanie redakčnej zodpovednosti a jeho dohľadu. Na účely tohto potvrdenia by príslušný národný regulačný orgán alebo subjekt mohol zohľadniť: i) vnútroštátne pravidlá, ktoré sa vzťahujú na poskytovateľa mediálnych služieb; ii) kritériá, na základe ktorých poskytovateľ mediálnych služieb patrí do jeho právomoci a regulačnej pôsobnosti; iii) dostupné národné registre alebo zoznamy, v ktorých je poskytovateľ mediálnych služieb zahrnutý, a iv) príslušné ustanovenia, v ktorých sa stanovujú regulačné právomoci, ktoré môže príslušný národný regulačný orgán alebo subjekt voči poskytovateľovi mediálnych služieb vykonávať.

53. Na účely potvrdenia uvedeného v článku 18 ods. 1 poslednom pododseku európskeho aktu o slobode médií by koregulačný alebo samoregulačný mechanizmus, ktorý je všeobecne uznávaný a akceptovaný v mediálnom sektore v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, mohol zohľadniť informácie týkajúce sa dodržiavania príslušných redakčných štandardov poskytovateľom mediálnych služieb.

54. Súčasťou týchto informácií by mohlo byť to, či je poskytovateľ mediálnych služieb členom mechanizmu alebo mu podlieha, alebo či je súčasťou kódexov správania alebo iných nástrojov, ktorými sa stanovujú platné redakčné štandardy.

55. Ak poskytovateľ veľmi veľkej online platformy konzultuje s príslušným národným regulačným orgánom alebo subjektom alebo s koregulačným alebo so samoregulačným mechanizmom a potvrdí si takto, že poskytovateľ mediálnych služieb podlieha regulačným požiadavkám alebo dodržiava koregulačné alebo samoregulačné požiadavky, vyhlásenie by malo byť prijaté okamžite za predpokladu, že sú splnené aj všetky ostatné prvky uvedené v článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií.

7. **ZAPÁJANIE ORGANIZÁCIÍ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI A ORGANIZÁCIÍ NA OVEROVANIE FAKTOV**

56. Organizácie občianskej spoločnosti a organizácie na overovanie faktov môžu zohrávať dôležitú úlohu v boji proti dezinformáciám a zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu. Môžu pomáhať pri posudzovaní a overovaní online obsahu a pomáhať zabezpečiť, aby verejnosť mala prístup k presným, spoľahlivým a dôveryhodným informáciám.

57. V súlade s odôvodnením 53 európskeho aktu o slobode médií Komisia nabáda poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem, aby v záujme minimalizácie rizika potenciálneho zneužitia tejto funkcie spolupracovali s organizáciami občianskej spoločnosti, ktoré majú príslušné odborné znalosti a vedomosti v oblasti médií, a dodržiavali štandardy v oblasti metodiky, etiky a transparentnosti. Medzi takéto organizácie môžu patriť: i) organizácie občianskej spoločnosti pôsobiace na úrovni EÚ alebo na vnútroštátnej úrovni v oblasti slobody médií a plurality médií; ii) organizácie zaoberajúce sa mediálnou gramotnosťou a iii) organizácie na overovanie faktov, napríklad organizácie v rámci Európskeho strediska pre monitorovanie digitálnych médií (EDMO) ([11]) alebo Európskej siete pre štandardy v oblasti overovania faktov (EFCSN) ([12]).

58. Poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem by mali zvážiť zavedenie špecializovaných kanálov na konzultovanie a výmenu informácií s relevantnými organizáciami, ako sú organizácie uvedené v predchádzajúcom odseku. V tejto súvislosti by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem mohli určiť osobitné a špecializované kontaktné miesta, ktoré by týmto organizáciám umožnili upozorniť na akékoľvek problémy, ktoré zistia pri preskúmavaní verejne dostupných vyhlásení.

59. Na tento účel by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem mali zvážiť zabezpečenie mechanizmov spätnej väzby na prijímanie primeraných následných opatrení s relevantnými organizáciami, ako sú organizácie uvedené v odseku 57. Takéto mechanizmy by aspoň zahŕňali zaslanie potvrdenia o prijatí upozornenia a informovanie o následných opatreniach v súvislosti s takýmto upozornením.

([11]) EDMO | Európske stredisko pre monitorovanie digitálnych médií.

([12]) EFCSN | Projekt Európskej siete štandardov v oblasti overovania faktov – Projekt Európskej siete štandardov v oblasti overovania faktov.

60. Spolupráca medzi poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem a relevantnými organizáciami, ako sú organizácie uvedené v odseku 57, by mala byť transparentná. Na tento účel by poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem mohli poskytnúť verejne dostupný zoznam organizácií, s ktorými spolupracujú.

61. Komisia zároveň vyzýva relevantné organizácie, ako sú organizácie uvedené v odseku 57, aby pôsobili ako sprostredkovatelia medzi poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem a jednotlivcami, členmi akademickej obce, výskumnými pracovníkmi a inými zainteresovanými stranami, ktoré by mohli identifikovať problémy s dodržiavaním prvkov vyhlásených podľa článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií poskytovateľom mediálnych služieb, pri ktorých by mohlo byť opodstatnené bližšie posúdenie. V takýchto prípadoch by relevantné organizácie, ako sú organizácie uvedené v odseku 57, mali využiť dostupné kanály na konzultovanie a výmenu informácií, ako sa predpokladá v tomto oddiele, s cieľom upozorniť na danú záležitosť poskytovateľov veľmi veľkých online platforiem.

62. Komisia sa domnieva, že rada by mala prispieť k určeniu najrelevantnejších organizácií, ktoré by mohli spolupracovať s poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem. Mohlo by sa to uskutočniť v rámci štruktúrovaného dialógu medzi poskytovateľmi veľmi veľkých online platforiem, zástupcami poskytovateľov mediálnych služieb a zástupcami občianskej spoločnosti, ako sa uvádza v článku 19 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií.

8. **ZÁVERY**

63. Komisia je plne odhodlaná zabezpečiť účinné uplatňovanie článku 18 európskeho aktu o slobode médií. Cieľom týchto usmernení je uľahčiť zavedenie funkcie na predloženie vyhlásenia uvedenej v článku 18 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií v prospech všetkých príslušných zainteresovaných strán.

64. Komisia bude monitorovať vykonávanie týchto usmernení, a to aj s prihliadnutím na akýkoľvek súvisiaci vývoj a skúsenosti, o ktorých sa diskutuje v rámci štruktúrovaných dialógov uvedených v článku 19 ods. 1 európskeho aktu o slobode médií, a v prípade potreby ich bude revidovať.